

Zbornik sudske prakse

RJEŠENJE PREDSDJEDNIKA SUDA

3. ožujka 2022. *

„Intervencija – Članak 40. Statuta Suda Europske unije – Zahtjev koji je podnio visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku – Pravni interes za ishod postupka – Prihvatanje”

U predmetu C-551/21,

povodom tužbe za poništenje na temelju članka 263. UFEU-a, podnesene 7. rujna 2021.,

Europska komisija, koju zastupaju A. Bouquet, B. Hofstätter, T. Ramopoulos i A. Stobiecka-Kuik, u svojstvu agenata,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju A. Antoniadis, F. Naert i B. Driessen, u svojstvu agenata,

tuženika,

kojeg podupiru:

Češka Republika, koju zastupaju M. Smolek, O. Šváb, J. Vlácil i K. Najmanová, u svojstvu agenata,

Francuska Republika, koju zastupaju A.-L. Desjonquères i J.-L. Carré, u svojstvu agenata,

Mađarska, koju zastupaju M. Z. Fehér i K. Szíjjártó, u svojstvu agenata,

Kraljevina Nizozemska, koju zastupaju M. K. Bulterman i J. Langer, u svojstvu agenata,

Portugalska Republika, koju zastupaju M. Pimenta, P. Barros da Costa i M. J. Ramos, u svojstvu agenata,

intervenijenti,

PREDSDJEDNIK SUDA,

uzimajući u obzir prijedlog C. Lycourgosa, suda izvjestitelja,

* Jezik postupka: engleski

saslušavši nezavisnu odvjetnicu J. Kokott,

donosi sljedeće

Rješenje

- 1 Svojom tužbom Europska komisija traži poništenje članka 2. Odluke Vijeća (EU) 2021/1117 od 28. lipnja 2021. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Protokola o provedbi uz Sporazum o partnerstvu u području ribarstva između Gabonske Republike i Europske zajednice (2021.–2026.) (SL 2021., L 242, str. 3.), te određivanja od strane Vijeća Europske unije, posredstvom njegova predsjednika i na temelju te odredbe, veleposlanika Portugala kao osobe ovlaštene za potpisivanje tog protokola.
- 2 U prilog toj tužbi za poništenje Komisija tvrdi, među ostalim, da se praksom Vijeća u pogledu imenovanja, od strane njegova predsjednika, osobe ovlaštene za potpisivanje međunarodnog sporazuma u ime Europske unije, dovodi u pitanje ovlast Komisije, povjerena u članku 17. stavku 1. UEU-a, da u područjima koja nisu obuhvaćena vanjskom i sigurnosnom politikom (ZVSP) osigurava vanjsko predstavljanje Unije.
- 3 Aktom dostavljenim tajništvu Suda 6. siječnja 2022. visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (u daljnjem tekstu: visoki predstavnik) je na temelju članka 40. Statuta Suda Europske unije i članka 130. Poslovnika Suda zatražio intervenciju u postupak u potporu zahtjevima Komisije.
- 4 U prilog svojem zahtjevu za intervenciju visoki predstavnik tvrdi, prije svega, da on pripada „institucijama Unije” u smislu članka 40. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i, podredno, da ga treba smatrati „tijelom” odnosno „uredom ili agencijom” Unije u smislu članka 40. drugog stavka tog statuta koji je dokazao da ima „pravni interes za ishod postupka” u smislu te odredbe. U tom pogledu, visoki predstavnik napominje da će se ocjene koje Sud iznese u presudi koja treba biti donesena, vezano za ovlast na koju je poziva Komisija, *mutatis mutandis* primjenjivati na sličnu ovlast koju on ima na temelju članka 27. stavka 2. UEU-a u području ZVSP-a.
- 5 Aktom dostavljenim tajništvu Suda 13. siječnja 2022. Komisija je tražila da se taj zahtjev za intervenciju prihvati.
- 6 Aktom dostavljenim tajništvu Suda 21. siječnja 2022. Vijeće je tražilo da se navedeni zahtjev za intervenciju odbije.
- 7 Vijeće smatra da visoki predstavnik nije „institucija Unije” u smislu članka 40. prvog stavka Statuta Suda Europske unije i da, unatoč činjenici da bi ga trebalo smatrati obuhvaćenim pojmom „tijela, uredi i agencije Unije” u smislu članka 40. drugog stavka tog statuta, on nije dokazao da ima „pravni interes za ishod postupka” u smislu potonje odredbe.
- 8 Vijeće posebno napominje da se u konkretnom slučaju spor ne odnosi na ZVSP i da stoga rješenje koje će Sud u njemu iznijeti ne može utjecati na pravni položaj visokog predstavnika. Tvrdi da je, uostalom, njegov položaj u odnosu na položaj Vijeća različit od položaja Komisije. U tom pogledu Vijeće tvrdi da visoki predstavnik u skladu s člankom 27. stavkom 1. UEU-a predsjedava Vijećem za vanjske poslove i da stoga i sam može imenovati osobu ovlaštenu za sklapanje međunarodnog

sporazuma u području ZVSP-a. Tvrdi da se, dakle, pravni položaj visokog predstavnika razlikuje od položaja u kojem se Komisija nalazi kada je, kao što je to u konkretnom slučaju, međunarodni sporazum sklopljen u području koji ne spada u ZVSP.

O zahtjevu za intervenciju

- 9 Članak 40. prvi stavak Statuta Suda Europske unije određuje da se države članice i institucije Unije mogu uključiti u postupke pokrenute pred Sudom.
- 10 Institucije unije, u smislu te odredbe, samo su one koje su taksativno nabrojene u članku 13. stavku 1. UEU-a (rješenje predsjednika Suda od 29. srpnja 2019., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P, neobjavljeno, EU:C:2019:658, t. 6. i navedena sudska praksa).
- 11 Prema tome, budući da se visoki predstavnik ne navodi na popisu iz članka 13. stavka 1. UEU-a, on se ne može smatrati „institucijom Unije”. On se stoga ne može pozivati na takav status kako bi ostvario pravo na intervenciju u predmetni postupak (rješenje predsjednika Suda od 29. srpnja 2019., Komisija i Vijeće/Carreras Sequeros i dr., C-119/19 P, neobjavljeno, EU:C:2019:658, t. 7. i navedena sudska praksa).
- 12 U tim okolnostima valja provjeriti može li se u konkretnom slučaju visokom predstavniku dopustiti da intervenira u postupak u potporu zahtjevima Komisije na temelju članka 40. drugog stavka Statuta Suda Europske unije, kako to podredno tvrdi.
- 13 U skladu s člankom 40. drugim stavkom prvom rečenicom tog statuta, pravo uključiti se u postupak pokrenut pred Sudom imaju „tijela, uredi i agencije Unije te svaka druga osoba” ako mogu dokazati da imaju „pravni interes za ishod postupka”. Druga rečenica tog drugog stavka isključuje intervenciju „fizičkih ili pravnih osoba” u postupcima među državama članicama, među institucijama Unije ili između država članica, s jedne strane, i institucija Unije, s druge strane. Na temelju teksta i strukture te odredbe valja zaključiti da se takvo isključenje ne primjenjuje na „tijela, urede i agencije Unije” (rješenje predsjednika Suda od 17. rujna 2021., Parlament/Komisija, C-144/21, EU:C:2021:757, t. 6. do 8.).
- 14 Imajući u vidu ovlast, neraskidivo povezanu s funkcioniranjem Unije, koja se visokom predstavniku povjerava u članku 27. UEU-a i, posebno, činjenicu da je, unatoč tome što se u skladu s člankom 27. stavkom 3. UEU-a oslanja na Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD), on je od te službe pravno odvojen, za potrebe primjene članka 40. drugog stavka Statuta Suda Europske unije visokog predstavnika treba izjednačiti s „tijelima, uredima i agencijama Unije”. Prema tome, imajući u vidu sudska praksu na koju se podsjeća u prethodnoj točki, visoki predstavnik može intervenirati u postupak koji se vodi između Komisije i Vijeća pod uvjetom da dokaže da ima „pravni interes za ishod postupka”.
- 15 Kada je riječ o postojanju takvog pravnog interesa, treba podsjetiti da pojam „pravni interes za ishod postupka” u smislu tog članka 40. drugog stavka treba shvatiti kao izravni i postojeći pravni interes za to kako će biti odlučeno o postavljenom zahtjevu, a ne kao interes u odnosu na istaknute razloge ili iznesene argumente. Naime, izraz „ishod postupka” upućuje na zahtijevanu konačnu odluku kako se navodi u izreci presude koja treba biti donesena (rješenje predsjednika Suda od 17. rujna 2021., Parlament/Komisija, C-144/21, EU:C:2021:757, t. 10.).

- 16 Kada je riječ o zahtjevima za intervenciju tijela, ureda i agencija Unije, taj uvjet u pogledu postojanja izravnog i postojećeg pravnog interesa treba primjenjivati na način koji odražava specifičnost ovlasti koju takav podnositelj zahtjeva mora izvršavati na temelju prava Unije (vidjeti u tom smislu rješenje predsjednika Suda od 17. rujna 2021., Parlament/Komisija, C-144/21, EU:C:2021:757, t. 11. i 12.).
- 17 U konkretnom slučaju treba istaknuti da članak 27. stavak 2. UEU-a visokom predstavniku povjerava ovlast predstavljanja Unije u područjima obuhvaćenima ZVSP-om.
- 18 S druge strane, Komisija osigurava vanjsko predstavljanje Unije izvan ZVSP-a i drugih slučajeva predviđenih Ugovorima, u skladu s člankom 17. stavkom 1. šestom rečenicom UEU-a.
- 19 U predmetnom slučaju, postupak se konkretno odnosi na pitanje znači li zadaća osiguravanja vanjskog predstavljanja Unije, spomenuta u članku 17. stavku 1. šestoj rečenici UEU-a, to da je Komisija, a ne predsjednik Vijeća, dužna odrediti, radi sklapanja međunarodnog sporazuma u ime Unije, osobu ovlaštenu za potpisivanje tog sporazuma.
- 20 Ocjena koju Sud treba dati u pogledu tog institucionalnog pitanja predodredit će ishod postupka u konkretnom slučaju, ali i presudno utjecati, *mutatis mutandis*, na izbor postupka koji se provodi i na nadležnosti koje visoki predstavnik izvršava u slučaju kad međunarodni sporazum treba biti potpisan u području ZVSP-a. Naime, slično kao i Komisija u područjima izvan ZVSP-a, visoki je predstavnik u područjima obuhvaćenima ZVSP-om ovlašten osiguravati predstavljanje Unije.
- 21 Naravno, visoki predstavnik u konkretnom slučaju temelji svoj pravni interes za ishod postupka na ovlasti vezanoj uz predstavljanje Unije koju na temelju članka 27. stavka 2. UEU-a ima u području ZVSP-a, sličnoj ovlasti koju ima Komisija u skladu s člankom 17. stavkom 1. UEU-a za predstavljanje Unije u područjima koja ne spadaju u ZVSP, dok je u ovom predmetu riječ samo o potonjoj ovlasti. Međutim, treba naglasiti da taj interes visokog predstavnika za ishod postupka ne počiva na činjenici da bi on bio u istom položaju kao Komisija u jednom ili više sličnih slučajeva, već, kao što je zaključeno u prethodnoj točki, na činjenici da će ishod postupka u konkretnom slučaju predodrediti doseg njegove uloge i nadležnosti koje ima na temelju primarnog prava kada je riječ o potpisivanju bilo kojeg međunarodnog sporazuma koji Unija sklapa u području ZVSP-a.
- 22 Imajući u vidu taj opći doseg pravnog interesa na koji se poziva visoki predstavnik, kao i činjenicu da je visoki predstavnik načelno jedina osoba ili subjekt koji se na njega može pozvati, taj se pravni interes mora smatrati „izravnim” i „postojećim”.
- 23 Dakle, izravni i postojeći pravni interes koji će ishod postupka u konkretnom slučaju moći predstavljati za visokog predstavnika, ne pobija činjenica, na koju se poziva Vijeće, da visoki predstavnik na temelju članka 27. stavka 1. UEU-a predsjedava Vijećem za vanjske poslove. U tom pogledu dovoljno je istaknuti da, s jedne strane, kao što je to navelo Vijeće, odluke kojima se odobrava potpisivanje međunarodnog sporazuma u području ZVSP-a ne donosi uvijek Vijeće za vanjske poslove i da, s druge strane, neovisno o precizno definiranoj ulozi koju visoki predstavnik ima prilikom sklapanja takvog međunarodnog sporazuma, pravnim pojašnjenjima koja Sud iznese u pogledu dosega zadaće predstavljanja iz članka 17. stavka 1. UEU-a može se precizirati doseg ovlasti za zastupanje iz članka 27. stavka 2. UEU-a.
- 24 Slijedom svih navedenih razmatranja, u skladu s člankom 40. drugim stavkom Statuta Suda Europske unije i člankom 131. stavkom 3. Poslovnika, valja prihvatiti zahtjev za intervenciju visokog predstavnika u potporu zahtjevima Komisije.

O postupovnim pravima intervenijenta

- 25 Budući da je zahtjev za intervenciju dopušten, visokom predstavniku će se na temelju članka 131. stavka 3. Poslovnika dostaviti svi postupovni akti koji su bili dostavljeni strankama.
- 26 Budući da je taj zahtjev podnesen u roku od šest tjedana predviđenom u članku 130. Poslovnika, visoki predstavnik moći će u skladu s člankom 132. stavkom 1. tog poslovnika podnijeti intervencijski podnesak u roku od mjesec dana od dostave spomenute u prethodnoj točki.
- 27 Konačno, visoki predstavnik moći će iznijeti svoja usmena očitovanja ako bude organizirana rasprava.

Troškovi

- 28 U skladu s člankom 137. Poslovnika, odluka o troškovima donosi se u presudi ili rješenju kojim se završava postupak.
- 29 Budući da je zahtjev za intervenciju visokog predstavnika u konkretnom slučaju prihvaćen, valja odrediti da će se o troškovima vezanim uz njegovu intervenciju odlučiti naknadno.

Slijedom navedenog, predsjednik Suda rješava:

- 1. Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dopušta se intervenirati u predmetu C-551/21 u potporu zahtjevima Europske komisije.**
- 2. Tajnik će visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dostaviti primjerak svih postupovnih akata.**
- 3. Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku odredit će se rok za dostavljanje intervencijskog podneska.**
- 4. O troškovima vezanima uz intervenciju visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku odlučit će se naknadno.**

Potpisi